

Nový český projekt „CoRe“ získá podporu téměř půl miliardy Kč. Výzkum FF UK uspěl v rámci výzvy Špičkový výzkum (OP JAK)

Výzkumný projekt CoRe koordinovaný FF UK se umístil mezi 15 projekty z celé ČR, které získaly finanční podporu na výzkum aktuálních společenských problémů. Jeho cílem bude najít strategii, jak posílit mechanismy a procesy podporující odolnost společnosti vůči konfliktům a krizovým jevům. Reaguje tak na válečnou situaci na Ukrajině, současnou klimatickou, energetickou nebo migrační krizi.

Projekt *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti* / *Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CoRe) je financovaný z výzvy Špičkový výzkum v

Operačním programu Jan Amos Komenský, která má podpořit excelentní výzkumné projekty, jejichž cílem je přinést společnosti v praxi uplatnitelné výsledky. K zveřejnění 15 nejúspěšnějších žádostí v rámci výzvy se pro portál Vědavýzkum.cz vyjádřil vrchní ředitel sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy Václav Velčovský: „*Chceme umožnit nejlepšímu českému výzkumu se silným aplikačním potenciálem, aby dosáhl evropské špičky. Asi se shodneme, že na evropskou špičku si nemůžou sáhnout desítky záměrů, ale vyšší jednotky.*“

Konsorcium spolupracujících institucí v projektu CoRe tvoří Univerzita Karlova (Filozofická fakulta, Fakulta sociálních věd, Právnická fakulta, Husitská teologická fakulta, Evangelická teologická fakulta), Filosofický a Sociologický ústav Akademie věd ČR, Masarykova univerzita (Filozofická a Právnická fakulta) a Univerzita Pardubice (Filozofická fakulta). Odborným manažerem projektu se stane profesor Petr Kratochvíl, přední světový odborník na roli náboženství v globální politice, teorii mezinárodních vztahů, evropskou integraci a ruskou zahraniční politiku. Má rozsáhlé zkušenosti ve vedoucích pozicích akademických institucí (v letech 2013–2018 byl ředitelem *Ústavu mezinárodních vztahů v Praze*) a předsedal také *Akademické radě Diplomatické akademie MZV ČR*. Je členem Řídícího výboru Trans-European Policy Studies Association, Akademického direktoria německého Institutu pro evropskou politiku a pravidelně spolupracuje s předními světovými univerzitami (Sciences Po, Cambridge, Oxford, La Sapienza ad.).

„Konflikty a krizové situace se stávají stále naléhavějším tématem ve společnosti i životě každého jednotlivce a je nutné se jimi podrobněji zabývat, abychom byli schopni je nejen zvládat, ale navíc z nich vyjít posílení,“ říká rektorka Univerzity Karlovy Milena Králíčková.

V období 1. 9. 2023 až 30. 6. 2028 bude projekt CoRe zkoumat **důsledky řetězení krizových jevů**, jako jsou dopady změn

klimatu, koronavirová pandemie, politické konflikty a další, které narušují společenské systémy po celém světě.

Kvůli propojenosti globální ekonomiky a rapidnímu rozvoji digitalizace pociťuje Česko i Evropa důsledky těchto krizí ve všech oblastech života. Kromě negativních jevů, které s sebou nesou, lze ale skrze ně a jejich pochopení **budovat odolnost společnosti vůči současným bezpečnostním hrozbám i budoucím výzvám** jako třeba dekarbonizace a rozvoj nových technologií. A to pomocí nových metodik, mechanismů, postupů a procesů, které díky tomuto projektu mohou vzniknout.

„Lidé mají často představu, že konflikt je potřeba ze společnosti odstranit, že politický spor znamená problém, a že tedy harmonická a odolná společnost je založena na absenci konfliktu. Náš projekt vychází z opačného pohledu: Konflikt je nutnou součástí fungování společnosti. A zvyšování její odolnosti – nebo rezilience, jak se dnes říká – spočívá v tom naučit se, jak konflikty zvládat, regulovat, usměrňovat tak, aby nebyly destruktivní,“ vysvětluje prof. Petr Kratochvíl.

Organizačním principem interdisciplinárně rozkročeného projektu je systematický rozvoj tzv. „resilience thinking“, jež vnímá jednotlivce, společnosti i hmotný svět jako komplexní systém, cyklicky se proměňující a sám sebe reflektující skrze škálu různorodých přírodních, společenských a psychologických procesů. Projekt vychází ze čtyř rozměrů společenské odolnosti: sociální, geopolitické, ekologické a digitální. V rámci devíti výzkumných záměrů se proto zaměří na **konkrétní aspekty konfliktu** v těchto oblastech – na konflikt v mezilidské komunikaci, konflikt v souvislosti se společenskou polarizací nebo například na konflikt v mezinárodním kontextu.

Nezbytností pro řešení takto definovaného unikátního pojetí výzkumu je propojení věd sociálních (politologie, sociologie, gender studies, jazykověda, právní věda, areálová studia, mediální studia, demografie, ekologie, vzdělávání),

humanitních (filozofie a náboženství, historie, filologie, literatura, psychologie), ale i přírodních a technických (např. dialogická logika, teorie informací, aplikovaná lingvistika, Digital Humanities). Všechny však směřují k řešení jasně vymezeného problému české společnosti studiem vztahu mezi reziliencí a konfliktem.

Výsledky projektu CoRe, do kterého se zapojí přes 200 vědců a vědkyň, mají přinést uživatelům, tedy legislativcům, odborné veřejnosti, muzeím, archivům, školám, ale i soukromým firmám, **robustní znalostní a informační základnu pro jejich rozhodování**, upgradovat informační zdroje, databáze, korpusy a digitální nástroje. Přínosem výzkumu bude také **posílení bližší spolupráce mezi tuzemskými výzkumnými institucemi** a zároveň **zefektivnění spolupráce se zahraničními vědci**.

FF UK v letech 2018–2023 již vedla projekt obdobných rozměrů Kreativita a adaptabilita jako předpoklad úspěchu Evropy v propojeném světě (KREAS), který byl největším humanitně zaměřeným projektem výzvy Excelentní výzkum v rámci Operačního programu Výzkum, věda, vzdělávání. Cenné zkušenosti získané při řešení projektu KREAS tak FF UK jako hlavní řešitel nového projektu CoRe může využít při nadcházející spolupráci s partnerskými institucemi.

„Získání tohoto projektu vnímám jako velký úspěch naší instituce a potvrzení toho, že humanitní a sociální vědy mohou originálním způsobem přispívat k řešení velmi konkrétních problémů, jež trápí nejen českou společnost. Vážím si toho, že tento projekt bude FF UK řešit s významnými partnery jak v rámci Univerzity Karlovy, tak v širším meziinstitucionálním rámci. Pevně věřím, že silný aplikační aspekt projektu umožní přesvědčivě ukázat přínos humanitního a společenského uvažování pro českou společnost,“ konstatuje děkanka FF UK Eva Lehečková.

Název a registrační číslo projektu: **Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti, Reg. č.**

CZ.02.01.01/00/22_008/0004595.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY